

11. 12. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Návrh na delegaci v trestním řízení

Návrh na odnětí věci příslušnému soudu a přikázání jinému soudu (v praxi zkráceně označován jako návrh na delegaci) bývá v trestněprávní praxi často opomíjeným procesním institutem.

V advokátní praxi se nezřídka stává, že obžaloba je státním zastupitelstvím podána k soudu, u něhož existují důvody vedoucí obžalovaného a jeho obhájce k obavě či přesvědčení, že soudní řízení u dotčeného soudu nebude - z různých důvodů, které pestrost života přináší - spravedlivé. V řadě případů obžalovaní pouze lamentují, že výsledek řízení je již předem znám, avšak zákonem předvídaný postup nerealizují a návrh na delegaci nepodají (byť by se jeho podání jevílo důvodné).

Přítom na tyto situace je pamatováno v § 25 trestního řádu, který stanoví: „Z důležitých důvodů může být věc příslušnému soudu odňata a přikázána jinému soudu téhož druhu a stupně; o odnětí a přikázání rozhoduje soud, který je oběma soudům nejbližše společně nadřízen.“ Zákon tedy dává obžalovanému právo učinit návrh na odnětí věci příslušnému soudu a přikázání věci jinému soudu téhož druhu a stupně. Je pak věcí obžalovaného a jeho obhájce, zda návrh na delegaci podají či nikoliv.

V návrhu na delegaci je doporučitelné uvést všechna potřebná tvrzení a označit všechny důkazy, které prokazují důvodnost podání takového návrhu. Je velmi důležité označit maximum důkazů prokazujících existenci tvrzeného důležitého důvodu pro odnětí věci příslušnému soudu.

Obžalovaný je povinen v návrhu na delegaci uvést konkrétní soud, kterému má být věc přikázána. Bez uvedení této informace není možné o návrhu na delegaci rozhodnout. Pokud návrh na delegaci neobsahuje uvedení konkrétního soudu, kterému má být věc přikázána, pak obžalovaný musí být soudem, kterému má být věc odňata, vyzván k doplnění svého vadného podání dle § 59 odst. 4 tr.ř.

Petit návrhu na delegaci může být formulován např. takto: „Věc vedená Okresním soudem v Kladně pod sp.zn. 3 T 15/2019 se tomuto soudu odnímá a přikazuje se Okresnímu soudu v Mělníku“.

O návrhu na delegaci rozhodne soud, který je oběma soudům nejbližše společně nadřízen. Pokud např. obžalovaný navrhuje, aby věc byla odňata Okresnímu soudu v Kladně a byla přikázána Okresnímu soudu v Mělníku, tak o návrhu na delegaci rozhodne Krajský soud v Praze coby jejich společně nejbližše nadřízený soud. Pokud obžalovaný např. navrhne, aby věc byla odňata Okresnímu soudu v Kladně a byla přikázána okresnímu soudu v jiném českém kraji, tak o návrhu bude rozhodovat Vrchní soud v Praze. Pokud obžalovaný navrhne, aby věc byla odňata Okresnímu soudu v Kladně a byla přikázána některému okresnímu soudu na Moravě, tak o návrhu na delegaci rozhodne Nejvyšší soud.

Soud, kterému má být věc dle návrhu obžalovaného odňata, není oprávněn posuzovat důvodnost návrhu na delegaci a je povinen věc předložit nadřízenému soudu. Na toto je vhodné již v návrhu na delegaci soud upozornit. K tomuto lze odkázat na nálezy Ústavního soudu ve věci sp.zn. **III. ÚS 561/02** a **III. ÚS 441/04**, které jsou dle čl. 89 odst. 2 Ústavy pro obecné soudy závazné. V souladu se závaznou judikaturou Ústavního soudu tak je nezbytné nejprve rozhodnout o podaném návrhu na delegaci a teprve až po právní moci rozhodnutí o podaném návrhu na delegaci má být pokračováno v soudním řízení.

Soudy rozhodující o návrhu na delegaci často mívají tendenci zdůrazňovat zásadu zákonného soudce a ve svých zamítavých rozhodnutích argumentovat tím, že odnětím věci příslušnému soudu by došlo k porušení zásady zákonného soudce. V situaci, kdy však v kauze vystupuje pouze jeden obžalovaný (či např. v situaci, kdy návrh na delegaci podávají všichni obžalovaní), je tento argument zjevně lichý. Článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod stanoví: „*Nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci. Příslušnost soudu i soudce stanoví zákon.*“ Zákonným soudcem je i soudce jiného, než příslušného soudu, pokud mu věc napadla zákonem předvídaným postupem dle § 25 tr.ř. v důsledku návrhu obžalovaného na delegaci.

Lze zastávat názor, že ignorování řádného návrhu na delegaci soudem může založit podstatnou vadu řízení a může být posouzeno jako porušení práva na spravedlivý proces. V souvislosti s výše uvedeným lze připomenout nález Ústavního soud sp.zn. **IV. ÚS 10/02**, ve kterém Ústavní soud zdůrazňuje **nezbytnost procesní čistoty trestního řízení**. K tomuto Ústavní soud uvádí: „*Ústavní soud opětovně zdůrazňuje, že pod aspektem postulátů právního státu nelze rozumět ústavně souladnému řízení a jeho konečnému výsledku jinak, než že procesní čistota řízení, a to tím spíše v trestním procesu, musí dostát všem zákonným požadavkům, aby bylo možné shledat jeho výsledek (rozhodnutí), k němuž se vedení trestního řízení upíná, zákonným a ústavně souladným (čl. 36 a násl. Listiny). Není-li tomu tak, je ingerence Ústavního soudu do rozhodovací činnosti orgánů veřejné moci nepochybně založena (dána).*“

Do jisté míry sporné může být posouzení otázky, zda soud musí na podaný návrh na delegaci procesně reagovat i v situaci, kdy je návrh na delegaci podán zjevně obstrukčně velmi krátce před hlavním líčením (byť důvody prezentované obžalovaným byly známy již dříve) nebo kdy návrh na delegaci neuvádí žádné racionální důvody pro delegaci, resp. zda soud musí postoupit věc nadřízenému soudu k rozhodnutí o delegaci v situaci, kdy má návrh pouze charakter zjevného zneužití výkonu práva. Je zapotřebí mít na paměti, že soudu, kterému má být dle návrhu věc odňata, nepřísluší posuzovat důvodnost návrhu na delegaci a je povinen věc předložit nadřízenému soudu (viz nálezy Ústavního soudu sp.zn. III. ÚS 561/02 a III. ÚS 441/04). Z tohoto pravidla by měl soud při svém procesním postupu vycházet.

Podání návrhu na delegaci si lze představit i v dalších řízeních, např. v řízení odvolacím. Praktického využití by měl § 25 tr.ř. nacházet zejména v řízeních o povolení obnovy řízení. Vhodnost využití § 25 tr.ř. v řízeních o povolení obnovy již ve své rozhodovací praxi zmínil i Ústavní soud.

Na závěr se ještě sluší připomenout, že důvody pro podání návrhu na delegaci nelze automaticky zaměňovat s důvody pro podání námítky podjatosti. Nicméně je pravdou, že v praxi může být v některých případech sporné, zda vznést námitku podjatosti nebo zda podat návrh na delegaci. V takových případech obžalovanému a jeho obhájci nic nebrání, aby soudu zaslal v samostatných procesních podáních námitku podjatosti, v níž budou akcentovány argumenty spadající pod § 30 tr.ř., a návrh na delegaci, v němž budou akcentovány další důležité důvody. O obou procesních návrzích bude v takovém případě procesně rozhodováno samostatně.

JUDr. Michal Marini

[Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.](#)

Sokolská třída 60
120 00 Praha 2

Tel.: +420 224 941 946
Fax: +420 224 941 940
e-mail: advokati@akbsn.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)